

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANICA

L. A. GEELHOEDA,

predstavljeni 1. decembra 2005¹

I – Uvod

1. V obravnavani zadevi, predloženi v skladu s členom 141 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljevanju: Pogodba ESAE), Komisija predlaga ugotovitev, da Združeno kraljestvo, s tem ko Gibraltarju ni dalo splošnih javnih predhodnih informacij o ukrepih zdravstvenega varstva, ki naj se sprejmejo pri radiološkem izrednem dogodku v zvezi z jedrsko podmornico Royal Navy, zasidrano v Gibraltarskem zalivu, ni izpolnilo obveznosti iz člena 5(3) Direktive Sveta 89/618/Euratom (v nadaljevanju: Direktiva 89/618).²

2. Osrednje vprašanje v tej zadevi je, ali je treba to zadevo rešiti na podlagi načel, ki jih je Sodišče pred kratkim navedlo v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu (C-61/03).³ V navedeni zadevi je Sodišče

zavrnilo trditve Komisije, da Združeno kraljestvo, s tem ko ni zagotovilo splošnih podatkov v zvezi s projektom odstranitve radioaktivnih odpadkov, povezanih z demontažo reaktorja, ki se je nekoč uporabljal v vojaške namene, ni izpolnilo obveznosti iz člena 37 AE. Bistvo razlogovanja Sodišča je bilo:

„[...] [N]eobstoj, v navedeni pogodbi, kakršne koli izjeme, ki določa pogoje, v skladu s katerimi bi bile države članice pooblašene, da se sklicujejo na [svoje bistvene interese nacionalne obrambe] in [jih] varujejo, omogoča sklep, da te dejavnosti, pomembne za vojaško področje, ne spadajo na področje uporabe te pogodbe.“

3. V obravnavani zadevi se torej postavlja vprašanje, ali je glede na navedeni sklep obravnavana zadeva kaj drugačna.

1 — Jezik izvirnika: angleščina.

2 — Direktiva Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 o obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravilih ravnanja v primeru radiološkega izrednega dogodka (UL L 357, str. 31).

3 — Sodba Sodišča z dne 12. aprila 2005 v zadevi Komisija proti Združenemu kraljestvu (C-61/03, ZOdl., str. I-2477).

II – Pravni okvir

4. Člen 30 AE, ki je umeščen pod naslov II, poglavje 3, Pogodbe ESAE, z naslovom „Varovanje zdravja“, določa, da se „[v] Skupnosti [...] določijo temeljni standardi za varovanje zdravja delavcev in prebivalstva pred nevarnostmi, ki izvirajo iz ionizirajočih sevanj [...]“.

5. Člen 31 AE določa, da „[...] Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom na predlog Komisije, ki mu posreduje mnenja odborov, s kvalificirano večino določi temeljne standarde“. Ta člen je bil med pravnimi podlagami Direktive 89/618, katere namen je, „da na ravni Skupnosti določi skupne cilje glede ukrepov in postopkov za obveščanje prebivalstva z namenom izboljšanja neposredne zdravstvene zaščite v primeru radiološkega izrednega dogodka“.⁴

6. Direktiva v ta namen državam članicam nalaga tri kategorije obveznosti obveščanja: prva zadeva predhodno obveščanje prebivalstva, za katero je verjetno, da bo prizadeto pri radiološkem izrednem dogodku (člen 5),

druga zadeva obveščanje prizadetega prebivalstva pri radiološkem izrednem dogodku (člen 6), tretja pa zadeva osebe, ki bi lahko bilo vključeno v organizacijo nujne pomoči pri radiološkem izrednem dogodku (člen 7).

7. Člen 5 Direktive 89/618 v zvezi s prvo kategorijo določa:

„1. Države članice zagotovijo, da je prebivalstvo, za katerega je verjetno, da bo prizadeto v primeru radiološkega izrednega dogodka,⁵ obveščeno o njim namenjenih ukrepih zdravstvenega varstva in o tem, kako naj ukrepa v takšnih primerih.“

2. Posredovane informacije vsebujejo najmanj podatke, določene v Prilogi I.

3. Prebivalstvu iz odstavka 1 se te informacije posredujejo brez kakršne koli zahteve.

4 — Člen 1 Direktive 89/618.

5 — Izraz „radiološki izredni dogodek“ je opredeljen v členih 2 in 3 Direktive 89/618.

4. Države članice posodablajo in razpošiljajo te informacije v rednih časovnih presledkih ter kadar koli pride do pomembnih sprememb glede predvidenih ukrepov. Te informacije morajo biti javnosti stalno dostopne.“

8. Člen 4 Direktive 89/618 opredeljuje „prebivalstvo, za katerega je verjetno, da bo prizadeto v primeru radiološkega izrednega dogodka“ kot „kater[o] koli skupin[o] prebivalstva, za katero so države članice pripravile intervencijske načrte za primer radiološkega izrednega dogodka.“

9. Priloga I k Direktivi 89/618 opredeljuje predhodno obveščanje iz člena 5 tako: 1. osnovna dejstva o radioaktivnosti in njenih učinkih na ljudi in okolje; 2. različne vrste primerov radioloških izrednih dogodkov ter njihove posledice za prebivalstvo in okolje; 3. izredni ukrepi, predvideni za alarmiranje, zaščito in pomoč prebivalstvu pri radiološkem izrednem dogodku, in 4. ustrezne informacije o ravnanju prebivalstva pri radiološkem izrednem dogodku.

tarskem zalivu zaradi popravila po manjšem incidentu v zvezi z njenim jedrskim pogonskim reaktorjem v Sredozemlju. Popravilo je trajalo do maja 2001. Komisija je leta 2000 prejela šest pritožb v zvezi s popravilom, zaradi česar je vlado Združenega kraljestva prosila za informacije glede popravila in obveščenosti javnosti o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti pri radiološkem izrednem dogodku.

11. Vlada Združenega kraljestva je v odgovor na navedeno zaprosilo navedla, da se po njenem mnenju Pogodba ESAE uporablja samo za civilno in gospodarsko uporabo jedrske energije in ne za vojaško. Poleg tega pa je intervencijski načrt za Gibraltar, imenovan Gibraltar Public Safety Scheme (v nadaljevanju: Gibpubsafe), ki določa podlago in smernice za ukrepe ministrstva za obrambo Združenega kraljestva in organov gibraltarske vlade pri nesrečah bojne ladje na jedrski pogon ter si ga je mogoče ogledati v gibraltarski javni knjižnici.

III – Dejansko stanje in postopek

10. Jedrska podmornica Royal Navy „HMS Tireless“ se je maja 2000 zasedrila v Gibral-

12. Komisija je, ker je menila, da Gibpubsafe ni bil v skladu z Direktivo 89/618, izdala

pisni opomin in nato še obrazloženo mnenje, kar je privedlo do obravnavanega postopka.

13. V obravnavani zadevi so pisna stališča predložili Komisija, Združeno kraljestvo in Francoska republika, ki je intervenirala na strani Združenega kraljestva. Združeno kraljestvo je predlagalo združitev z zadevo C-61/03, ker je vprašanje, ali se Pogodba ESAE uporablja za vojaško uporabo jedrske energije, skupno obema zadevama. Čeprav se je Komisija s tem strinjala, je bil predlog za združitev zavrnjen zato, ker sta bili zadevi v različnih postopkovnih fazah. Sodba v zadevi C-61/03 je bila izrečena 12. aprila 2005. V obravnavani zadevi je bila obravnava, na kateri so vse stranke predložile ustna stališča, opravljena 13. oktobra 2005.

IV – Trditve strank

A – Komisija

14. Komisija v pisnih stališčih trditve utemeljuje s tem, da se naslov II, poglavje 3, Pogodbe ESAE, katerega del je tudi člen 31 AE, uporablja za vse vire ionizirajočega sevanja, vključno s sevanjem zaradi vojaških dejavnosti. Komisija priznava, da gre za

enako vprašanje kot v zadevi C-61/03, in ponavlja nekatere svoje trditve iz navedene zadeve. Še posebej poudarja, da Skupnost ne bi mogla v celoti in učinkovito doseči ciljev iz Pogodbe ESAE, če področje uporabe njenih določb o varovanju zdravja ne bi zajemalo vseh virov ionizirajočega sevanja, vključno s sevanjem zaradi vojaških dejavnosti.⁶

15. Vendar pa Komisija v ustnih stališčih ugotavlja, da je Sodišče v zadevi C-61/03 razsodilo, da so dejavnosti z vojaškega področja zunaj področja uporabe Pogodbe ESAE. Kljub temu pa želi navedeno razsodbo ločiti od te zadeve. Meni, da obravnavane zadeve ni mogoče uvrstiti na „vojaško področje“, ker informacije, ki naj se posredujejo po členu 5(3) Direktive 89/618, zajemajo samo splošne ukrepe zdravstvenega varstva, ki naj jih sprejme javnost pri radiološkem izrednem dogodku, brez sklicevanja na (vojaški) vir sevanja. Po mnenju Komisije gre za stvar civilne zaščite in ne nacionalne

6 — Komisija se enako kot v zadevi C-61/03 sklicuje tudi na obrazložitev Sodišča v sodbi z dne 4. oktobra 1991 v zadevi Parlament proti Svetu (C-70/88, Recueil, str. I-2041, točka 14) glede potrebe po zagotovitvi trajnega in učinkovitega zdravstvenega varstva prebivalstva pred nevarnostmi, ki izhajajo iz ionizirajočega sevanja, „ne glede na vir“, ter tudi na zgodovinski kontekst Pogodbe ESAE, ki je bila sklenjena, ko se je jedrska energija uporabljala v glavnem v vojaške namene.

obrambe. Posredovanje takih informacij javnosti nikakor ne more škoditi vojaškim interesom države članice.

16. Komisija na tej podlagi navaja, da je to, da Združeno kraljestvo ni predhodno posredovalo informacij javnosti, za katero je verjetno, da bo prizadeta pri radiološkem izrednem dogodku v Gibraltarju, kršitev člena 5(3) Direktive 89/618. Komisija v zvezi s tem meni, da samo javna razpoložljivost intervencijskega načrta, kot je Gibpubsafe, „na zahtevo“ v gibraltarski javni knjižnici ne zadostuje; člen 5(3) zahteva, da mora Združeno kraljestvo informacije aktivno posredovati javnosti. Poleg tega osrednji namen Direktive – varstvo javnosti, za katero je verjetno, da bo prizadeta pri radiološkem izrednem dogodku –, če bi bilo sevanje iz vojaških virov izvzeto s področja njene uporabe, ne bi bil učinkovito dosežen.

B – Združeno kraljestvo in Francoska republika

17. Združeno kraljestvo trdi, da rezultat obravnavane zadeve izvira iz razsodbe So-

dišča v zadevi C-61/03, da se Pogodba ESAE, vključno z naslovom II, poglavje 3, ne uporablja za sevanje zaradi vojaške uporabe jedrske energije. Združeno kraljestvo v zvezi s tem ponavlja svoje trditve iz navedene zadeve in poudarja, da v Pogodbi ESAE ni splošne izjeme ali odstopanja, primerljivega s členom 296 ES, v smislu vojaških interesov države članice. Po mnenju Združenega kraljestva ni podlage za ločevanje področja uporabe člena 37 AE, ki je predmet zadeve C-61/03, od tiste člena 31 AE, ki je predmet obravnavane zadeve. Združeno kraljestvo poudarja, da je treba za Direktivo 89/618 kot del sekundarne zakonodaje šteti, da ima enako področje uporabe kot naslov II, poglavje 3, Pogodbe ESAE. Trdi, da Gibpubsafe kot varnostni načrt, ki zadeva samo mogoče incidente na jedrskih vojaških ladjah in ga je pripravilo ministrstvo za obrambo, ne spada na področje uporabe obveznosti po Direktivi 89/618.

18. Francoska republika, ki ohranja svoje stališče v podporo Združenemu kraljestvu iz zadeve C-61/03, trdi, da sodba Sodišča iz navedene zadeve zajema obravnavano zadevo, ker dejavnosti na vojaškem področju ne spadajo na področje uporabe Pogodbe ESAE.

V – Analiza

19. Kot je razvidno iz navedenega, je v tej zadevi odločilno vprašanje področje uporabe sodbe v zadevi C-61/03, še posebej, ali dopušča kakršno koli možnost za obveznost po Direktivi 89/618, da se javnost, ki bi lahko bila prizadeta z radiološkim izrednim dogodkom v zvezi z jedrsko vojaško ladjo, obvesti o ukrepih zdravstvenega varstva in postopku pri takem izrednem dogodku. Odgovor na to vprašanje očitno najprej zahteva pazljivo preučitev besedila in razlogovanja navedene sodbe.

A – Sodba v zadevi C-61/03

20. Kot je navedeno zgoraj, je Komisija v navedeni zadevi vložila tožbo za ugotovitev, da Združeno kraljestvo, s tem da ni zagotovilo splošnih podatkov v zvezi s projektom odstranitve radioaktivnih odpadkov zaradi demontaže jedrskega reaktorja, ki se je nekoč uporabljal v vojaške namene (in sicer reaktorja „Jason“, ki je na visokošolski ustanovi Royal Naval College v Greenwichu), ni izpolnilo obveznosti iz člena 37 AE.

21. Sodišče je pri zavrnitvi tožbe Komisije začelo z opredelitvijo tega, kaj se šteje za predmet navedene zadeve. Ob ugotovitvi, da so nekatere od trditev Komisije temeljile na posebnih zdravstvenih in varstvenih ciljih naslova II, poglavje 3, Pogodbe ESAE, katerega del je člen 37 AE, je Sodišče poudarilo, da Komisija „ni določila, da bi se določbam tega poglavja lahko priznal drugačen obseg uporabe, kot je obseg uporabe celotne Pogodbe ESAE“. ⁷ Sodišče je namesto tega ocenilo za primerno, da se postavljeno vprašanje opredeli širše, in sicer ali vojaška uporaba jedrske energije lahko spada na področje uporabe Pogodbe ESAE kot celote. ⁸

22. Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da ne obstaja izrecna določba, ki iz obsega svoje uporabe izključuje dejavnosti, povezane z obrambo. ⁹ Kljub temu pa je nato sklenilo, da so dejavnosti s področja obrambe zunaj področja uporabe Pogodbe ESAE, in sicer z uporabo treh smeri razlogovanja.

7 — Zgoraj v opombi 3 navedena sodba Komisija proti Združenemu kraljestvu, točka 24.

8 — *Ibidem*, točka 25.

9 — *Ibidem*, točka 28.

23. Prvič, Sodišče je presodilo upoštevnost preambule in ciljev Pogodbe ESAE, kot so navedeni v členih 1 AE in 2 AE, ter sklenilo, da so imeli njeni podpisniki „namen poudariti nevojaški značaj te pogodbe“ in da „spadajo cilji, ki jih želi doseči Pogodba, v bistvu na civilno in gospodarsko področje“.¹⁰

24. Drugič, Sodišče je preučilo upoštevnost zgodovinskih okoliščin, ki so obstajale ob sestavi Pogodbe ESAE, in sklenilo, da indikacije, ki jih zagotavljajo ti elementi, „niso zadostne za potrditev, da so imeli avtorji te pogodbe namen, da bi se njene določbe uporabljale za vojaške objekte in vojaško uporabo atomske energije“, ker so se predstavniki držav, ki so sodelovali pri pogajanjih, odločili, da pustijo to področje „nerešeno“.¹¹

25. Tretjič, Sodišče je poudarilo, da več določb Pogodbe ESAE Komisiji podeljuje „precejšnje pristojnosti, ki ji dovoljujejo, da aktivno deluje, s predpisi ali v obliki mnenja, ki vsebuje posamične odločitve, na različnih področjih dejavnosti, ki so povezane z

uporabo atomske energije v Skupnosti“.¹² Sodišče se na tem mestu posebej sklicuje na določbe naslova II, poglavje 3, Pogodbe ESAE (čeprav posebej ne navaja člena 31 AE). Glede na to, da je lahko uporaba teh določb za objekte, raziskovalne programe in druge vojaške dejavnosti lahko take narave, „da ogrozi bistvene interese nacionalne obrambe držav članic“, v navedeni pogodbi nenavedba kakršne koli izjeme, ki določa pogoje, v skladu s katerimi bi bile države članice pooblaščen, da varujejo te interese, „omogoča sklep, da te dejavnosti, pomembne za vojaško področje, ne spadajo na področje uporabe te pogodbe“.¹³ Z drugimi besedami, „[Pogodba ESAE] se [...] ne uporablja za uporabo jedrske energije v vojaške namene“.¹⁴

26. Sodišče je ta splošni sklep omililo z ugotovitvijo, da to „v ničemer ne zmanjšuje ključne pomembnosti, ki jo ima cilj varovanja zdravja prebivalstva in okolja pred nevarnostmi, povezanimi z uporabo jedrske energije, kar vključuje vojaške namene“, ker kolikor navedena pogodba Skupnosti ne daje posebnega sredstva za doseg tega cilja, „ne sme biti izključeno, da se lahko sprejmejo primerni ukrepi na podlagi ustreznih določb Pogodbe ES“.¹⁵

10 — *Ibidem*, točki 26 in 27.

11 — *Ibidem*, točka 29.

12 — *Ibidem*, točka 35.

13 — *Ibidem*, točka 36.

14 — *Ibidem*, točka 44.

15 — *Ibidem*.

B – Ali je mogoče sodbo v zadevi C-61/03 razlikovati od obravnavane zadeve?

likovati od obravnavane zadeve. V zvezi s tem si je mogoče zamisliti dva mogoča argumenta.

27. Najprej je treba ugotoviti, da ni sporno, da je vir jedrske energije v obravnavani zadevi, to je jedrska podmornica Royal Navy Združenega kraljestva, vojaškega značaja. To je še očitneje, kot je bilo v zadevi C-61/03, ki se je nanašala na radioaktivne odpadke iz razgrajenega jedrskega reaktorja, ki se ni več uporabljal v vojaške namene.

28. Drugič, ugotavljam da navedbe iz sodbe, ki izključujejo vojaško uporabo jedrske energije s področja uporabe Pogodbe ESAE, na prvi pogled niso dvomne. Sklep Sodišča iz točke 44 sodbe, da „se ta pogodba ne uporablja za uporabo jedrske energije v vojaške namene“, je *prima facie* kategoričen in absoluten.¹⁶

29. Edino vprašanje, ki bi ga še bilo mogoče obravnavati v tej zadevi, je, ali bi bilo treba te navedbe z nekoliko drugačno razlago raz-

30. Prvič, mogoče bi bilo trditi, da medtem ko se je zadeva C-61/03 nanašala na področje uporabe člena 37 AE, za presojo področja uporabe (zakonodaje na podlagi) člena 31 AE veljajo drugačna merila. Lahko bi se na primer ugotovilo, da člen 31 AE dejansko Komisiji ne daje pooblastila, da „aktivno deluje“ na področju jedrske energije v smislu točke 35 navedene sodbe, ampak določa samo, naj Komisija predloži Svetu zakonodajni predlog o temeljnih standardih.

31. Ta trditev pa po mojem mnenju ne zdrži. Sodišče je ta problem v zadevi C-61/03 opredelilo kot vprašanje, ali se Pogodba ESAE kot celota uporablja za uporabo jedrske energije v vojaške namene.¹⁷ Besedilo sodbe v celoti potrjuje ta pristop, vojaške dejavnosti „ne spadajo na področje uporabe [...] Pogodbe [ESAE]“,¹⁸ ne samo, da ne spadajo na področje uporabe člena 37 AE.

16 — Čeprav za opis tega koncepta v sodbi uporablja nekoliko različne formulacije – „vojaška uporaba jedrske energije“ (*ibidem*, točka 25), „dejavnosti, pomembne za vojaško področje“ (*ibidem*, točka 36) –, med temi formulacijami po mojem mnenju v praksi ni nobene upoštevne razlike.

17 — *Ibidem*, točka 25.

18 — *Ibidem*, točka 36.

Poleg tega se tridelno razlogovanje, ki ga je Sodišče uporabilo pri oblikovanju navedenega sklepa – ki v bistvu temelji na ciljnih Pogodbe ESAE in neobstoju kakršne koli izjeme za zaščito vojaških interesov držav članic, analogne tisti iz člena 296 ES, v navedeni pogodbi –, uporablja za celotno Pogodbo in je torej enako upošteveno za člen 31 AE, kot je bilo za člen 37 AE.

32. Drugič, mogoče bi bilo trditi – kot je to v obravnavani zadevi storila Komisija –, da bi bilo treba zadevo razlikovati glede na značaj informacij za posredovanje na podlagi člena 5(3) Direktive 89/618, v primerjavi z informacijami za posredovanje na podlagi člena 37 AE. Medtem ko člen 5(3) zahteva samo, naj se javnosti posredujejo splošne informacije glede ukrepov zdravstvenega varstva, ki se sprejmejo pri jedrskem izrednem dogodku, pa je obveznost na podlagi člena 37 AE širša in naj bi vsebovala nevarnost za „obratni inženiring“ podatkov o vojaških jedrskih odplakah. Nasprotno pa nevarnost škodovanja vojaškim interesom držav članic, z razširitvijo področja uporabe obveznosti člena 5(3) na jedrsko energijo iz vojaških virov, dejansko ne bi obstajala. To še posebej velja v obravnavani zadevi, saj je načrt Gibpubsafe v vsakem primeru že na vpogled javnosti v javni knjižnici Gibraltarja.

33. Glede tega bi začel s priznanjem, da sem precej naklonjen vsebini rešitve, ki jo zagovarja Komisija. Dejansko se mi zdi zelo težko trditi, da bi bili vojaški interesi držav članic lahko oškodovani s tem, da se javnosti posreduje osnovne informacije o najboljši zaščiti pri jedrskem incidentu ali izrednem dogodku. Kot je jasno iz besedila Priloge I k Direktivi 89/618, so informacije, ki jih zajema obveznost iz člena 5(3), izključno splošnega značaja, vključno z osnovnimi dejstvi o radioaktivnosti ter njenih učinkih na ljudi in na okolje, izrednimi ukrepi, predvidenimi za alarmiranje, zaščito in s pomočjo prebivalstvu pri radiološkem izrednem dogodku in z ustreznimi informacijami o ravnanju prebivalstva pri radiološkem izrednem dogodku.

34. Poleg tega je napor, ki bi ga morale vložiti Združeno kraljestvo za izpolnitev obveznosti iz člena 5(3) v obravnavani zadevi minimalen; kot je Komisija potrdila na obravnavi, bi lahko Združeno kraljestvo to obveznost izpolnilo že s tem, da bi zagotovilo, da se kopijo načrta Gibpubsafe pošlje v poštne nabiralnike tistih prebivalcev Gibraltarja, za katere je verjetno, da bi bili prizadeti pri radiološkem izrednem dogodku v zvezi s podmornico HMS Tireless. Ni treba posebej poudarjati, da se zdi to zanemarljivo breme v primerjavi z bistvenim pomenom interesa za varstvo javnega zdravja, ki se ga zasleduje v členu 5(3).¹⁹ Glede na dejansko stanje

19 — Glede pomena cilja varovanja javnega zdravja iz naslova II, poglavje 3, Pogodbe ESAE glej moje sklepne predloge v zadevi C-61/03, točke od 67 do 77.

obravnavane zadeve torej stališče Združene-
ga kraljestva in Francoske republike, ki
zavračata obstoj take obveznosti, jasno ni
ustrezno.

razlogovanje v smislu „sorazmernosti“, s tem
da se pri presoji, ali in v kolikšnem obsegu se
obveznost iz Pogodbe ESAE uporablja za
posamičen primer, pretehta morebitno škodo
za vojaške interese države članice in more-
bitne koristi za varstvo javnega zdravja.

35. Kljub vsemu pa se mi pravno razlogova-
nje, ki je podlaga za trditev Komisije, ki
temelji na naravi informacij, ki jih je treba
posredovati po členu 5(3), nikakor ne zdi
pravilno. Očitno je – kot opozarja Združeno
kraljestvo –, da področje uporabe obveznosti
iz Direktive 89/618 kot sekundarne zakono-
daje ne more biti širše, kot je njena pravna
podlaga, to je člen 31 AE. Kot sem že
navedel, pa je iz kategoričnosti sodbe Sodišča
v zadevi C-61/03 jasno, da se Pogodba ESAE
– vključno s členom 31 AE – ne more
uporabljati za jedrsko sevanje iz vojaških
virov, in to brez izjeme.²⁰ Zdi se mi, da ni
mogoče potrditi vsebine sodbe in hkrati
dovoliti izjeme za posamičen primer, v
katerem zaradi uporabe obveznosti iz Po-
godbe ESAE za sevanje iz vojaških virov
dejansko ne obstaja nevarnost za vojaške
interese države članice. Še posebej se mi zdi,
da v sodbi Sodišča ni primerno kakršno koli

36. Dodal bi, da je bila odločitev Sodišča za
nedvoumno rešitev očitno namerna; naj
samo spomnim, da sem v sklepnih predlogih
v tisti zadevi predlagal pristop na podlagi
sorazmernosti. Poleg tega se je Komisija
zavzemala za srednjo pot pri razlagi člena
37 ES, po kateri bi se lahko države članice
zaradi zaščite svojih obrambnih interesov,
same odločile, kdaj bi bilo treba radioaktivne
snovi, ki izvirajo iz vojaških virov, klasificirati
kot „odpadek“, ter o vsebini splošnih pod-
atkov za posredovanje po navedenem členu.
Sodišče je pristop Komisije izrecno za-
vrnilo.²¹

37. Iz navedenega sledi, da se ni mogoče
izogniti posledici sodbe Sodišča v zadevi
C-61/03, da dokler Skupnost na tem pod-
ročju ne uporabi svojih zakonodajnih pri-
stojnosti po Pogodbi ES,²² obstaja pri varstvu

20 — Edina izjema, ki jo lahko vidim kot vgrajeno v sodbo Sodišča,
je – kot je opozorilo Združeno kraljestvo –, da dolžnost držav
članic v zvezi s poročanjem o skupni stopnji radioaktivnosti
zraka, vode in zemlje (glej člena 35 in 36 AE), nujno vključuje
– povsem obrobno in kot del teh skupnih stopenj – meritve
radioaktivnosti, ki izhajajo iz vojaških virov.

21 — Zgoraj v opombi 3 navedena zadeva Komisija proti
Združenemu kraljestvu, točke od 38 do 42.

22 — *Ibidem*, točka 44.

javnega zdravja praznina. Iz besedila sodbe je jasno, da se je Sodišče strinjalo s to posledico. Iz teh razlogov moram skleniti, da Komisija v obravnavani zadevi ne more uspeti.

VI – Predlog

38. Iz navedenih razlogov menim, da bi Sodišče moralo:

1. Zavrni tožbo Komisije za ugotovitev, da Združeno kraljestvo s tem, da Gibraltarju ni dalo splošnih javnih predhodnih informacij o ukrepih zdravstvenega varstva, ki naj se sprejmejo pri radiološkem izrednem dogodku v zvezi z jedrsko podmornico Royal Navy „HMS Tireless“, zasidrano v Gibraltarskem zalivu, ni izpolnilo obveznosti iz člena 5(3) Direktive Sveta 89/618/Euratom z dne 27. novembra 1989 o obveščanju prebivalstva o ukrepih zdravstvenega varstva, ki jih je treba sprejeti, in o pravilih ravnanja v primeru radiološkega izrednega dogodka.
2. Komisiji naložiti plačilo stroškov Združenega kraljestva.
3. Odločiti, da Francoska republika nosi svoje stroške.